

P9a Kwelderhoogte en vegetatieontwikkeling gaswinlocatie Ameland

Titel/naam meet/monitorprogramma

Monitoring bodemdaling Ameland.

Naam aansturende organisatie (+ beheer metadata)

Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM). Contactpersoon: Jeroen Jansen.
Beheer (meta)data bij Wageningen Marine Research. Contactpersoon: Marinka van Puijenbroek.

Datum voltooiing, volgende herziening

Lopend project.

Samenvatting (korte beschrijving van de inhoud van de dataset)

Van 1993 - 2018

Opslibbing (2x per jaar), maaiveldhoogte, (afgeleid m.b.v. bodemdaling (NAM-data)), (beweidings)beheer, vegetatiesamenstelling, vegetatietypen, soortengroepen, vegetatiezones in 38 PQ's op Ameland.

Vanaf 2019

Opslibbing (1x per jaar) en maaiveld hoogte en vegetatiesamenstelling (incl. vegetatietypen, -zones en soortgroepen) eens in 2 jaar in 80 PQ's op Ameland. Daarnaast word eens in de 2 jaar ook eenmalig de kleidikte, vegetatiesamenstelling en maaiveldhoogte gemeten in 60 PQ's op Ameland

Doel waarvoor data worden verzameld

Onderzoek naar mogelijke effecten van bodemdaling door gaswinning onder Ameland: Vegetatieontwikkeling in relatie tot opslibbing (waarbij ook link wordt gelegd met zeespiegelstijging, waterstanden, klimaat en beheer).

Naam uitvoerende dienst/organisatie (verzamelen data)

Wageningen Marine Research (voorheen IMARES), Postbus 57, 1780 AB Den Helder; 0317-480900.

Opslibbing op de plaat verzameld door Natuurcentrum Ameland.

Daarnaast zijn er nog diverse andere monitoringonderdelen in het bodemdalingsonderzoek waarvan de data-verzameling en -verwerking door andere instellingen worden uitgevoerd.

Rol contactpersoon (beschrijving op welke wijze de perso(o)n(en) betrokken is/zijn bij de data)

Marinka van Puijenbroek, Wageningen Marine Research, marinka.vanpuijenbroek@wur.nl, 0317 489808: Metingen, dataverwerking en rapportage.

Geografisch gebied

Ameland (Neerlands Reid en De Hon).

Gebruiksbeperkingen (waarvoor zijn de data niet geschikt)

Het zijn voornamelijk punt/transectmetingen, dus minder geschikt voor vaststellen gebiedsdekkende trends.

Overige beperkingen in gebruik

Voor gebruik van de data contact opnemen met Wageningen Marine Research.

Thema's (b.v. diversiteit, verspreiding, trends, reproductiesucces)

Bodemdaling, zeespiegelstijging, biodiversiteit, vegetatie, trends, beheer, effectenstudie.

Temporele dekking

(1986) – 1993-2018: 2 x per jaar.

2019 – heden: 1 x per jaar.

Volledigheid

1993 - 2018

Regionaal; puntmetingen op 2 locaties (elk 1 raai) met resp. 24 en 14 permanente kwadraten (pq's) in de verschillende vegetatiezones. Enkele oude raaien worden niet meer bijgehouden.

2019 – heden

De twee kwelder gebieden worden in deelgebieden opgedeeld en in elk deelgebied zijn er tenminste 3 vaste permanente kwadraten (PQ's). Daarnaast worden er ook eens in de twee jaar minsten 2 PQ's eenmalig gemeten in elk deelgebied.

Nauwkeurigheid

Hoogtemetingen in mm; Vegetatie: bedekkingspercentage alle aanwezige plantensoorten per pq van 2x2 m.

Algemene beschrijving van herkomst

Opslibbings- en vegetatiemetingen door Wageningen Marine Research.

Inwinningsmethode

Systematisch op vaste meetpunten.

Beschrijving uitgevoerde bewerkingen

Berekening hoogte maaiveld t.o.v. NAP/GHW uit opslibbing en bodemdaling; berekening overvloedingsfrequentie uit maaiveldhoogte en waterstanden; de vegetatiebedekking wordt via classificatieprogramma SALT97 omgezet in vegetatietype en de vegetatiesoortengroepen worden vastgesteld.

Meetvariabelen

Datum, locatie (coördinaten), maaiveldhoogte (m+NAP), opslibbing, vegetatiebedekking en soortengroepen, beheer.

Meetmethodiek

Opslibbingsmetingen met de Sedimentatie-Erosie-Balk (SEB-metingen) jaarlijks op alle 38 meetpunten in februari/maart (tot 2018) en augustus/september. Hoogte van SEB-palen t.o.v. NAP onregelmatig (via NAM). In aug/sept. worden ook vegetatie-opnames gemaakt in de pq's volgens een vaste vegetatieopnameschaal (Turboveg-opnameschaal '08': 4de Bosstatistiek). Opslibbingsplaat-metingen jaarlijks bij 9 pq's. Aanvullend elke paar jaar: kleidikte bij de pq's. Pq's, SEB en opslibbingsplaten zijn aan elkaar verbonden.

Soort dataset (opslagmedium)

dBase met verschillende applicaties; Turboveg; Excel.

Verplichting vanuit (Europese) richtlijn

VR	HR	KRW	TMAP	OSPAR
NY+	Y+	Y	N	N

Kosten op jaarbasis

Geen gegevens.

Soortenoverzicht (soorten waarvoor het meetprogramma (statistisch) betrouwbare gegevens oplevert)

Alle lokaal voorkomende plantensoorten, d.w.z. kweldersoorten met zwaartepunt op zoute en brakke vegetatie.

Habitats (waarvoor het betreffende meetnet gegevens oplevert)

1310, 1320, 1330.

Referenties

Dijkema, K.S., van Dobben, H.F., Koppenaar, E.C., Dijkman, E.M. & van Duin, W.E. 2011. Kweldervegetatie Ameland 1986-2010: effecten van bodemdaling en opslibbing op Neerlands Reid en De Hon. In: Begeleidingscommissie Monitoring Bodemdaling Ameland. Monitoring Bodemdaling Ameland. Deel 2. Evaluatie na 23 jaar gaswinning. 150 p.

Eysink, W.D., Dijkema, K.S., van Dobben, H.F., Slim, P.A., Smit, C.J., de Vlas, J., Sanders, M.E., Wiertz, J. & Schouwenberg, E.P.A.G. 2000. Monitoring effecten bodemdaling op Ameland-Oost, evaluatie na 13 jaar gaswinning, WL/Delft Hydraulics en Alterra-rapport H841, 203 p.

De Groot, A.V. & van Duin, W.E. 2014. Opslibbing en vegetatie kwelder Ameland-Oost; Jaarrapportage 2013. Rapport C0XX/14 WAGENINGEN MARINE RESEARCH Wageningen UR, Texel. 31 p.

Elschot, K., van Duin, W., De Groot, A., Dijkema, K., Sonneveld, C., Van der Wal, J.T., De Vries, P., Molenaar, W., Krol, J., Kuiters, L., De Vries, D., Wegman, R., Slim, P., Koppenaar, E., De Vlas, J., 2017. Ontwikkeling kwelder Ameland-Oost. Evaluatie bodemdalingsonderzoek 1986-2016. Wageningen Marine Research, Wageningen UR (University & Research Centre), Wageningen Marine Research intern rapport [ref. C041/17]. 156 blz.